

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 591/2023
13.06.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Невенке Важић, Бојане Пауновић и Гордане Којић, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела угрожавање јавног саобраћаја из члана 289. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Сретена Ђорђевића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Смедереву ЗК. бр. 87/2022 од 14.10.2022. године, исправљене решењем од 18.01.2023. године и Вишег суда у Смедереву Кж1 бр. 41/23 од 27.03.2023. године, у седници већа одржаној дана 13.06.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Сретена Ђорђевића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Смедереву ЗК. бр. 87/2022 од 14.10.2022. године, исправљене решењем од 18.01.2023. године и Вишег суда у Смедереву Кж1 бр. 41/23 од 27.03.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Смедереву ЗК. бр. 87/2022 од 14.10.2022. године, исправљеном 18.01.2023. године, окривљени АА оглашен је кривим да је извршио кривично дело угрожавање јавног саобраћаја из члана 289. став 3. у вези става 1. Кривичног законика и изречена му је условна осуда тако што му је утврђена казна затвора у трајању од 3 месеца и истовремено је одређено да се утврђена казна затвора неће извршити уколико окривљени у року проверавања од 1 године од дана правноснажности пресуде не изврши ново кривично дело. Истом пресудом окривљени је обавезан да сноси трошкове кривичног поступка те да плати Основном јавном тужилаштву у Смедереву износ од 84.455,00 динара, суду износ од 4.000,00 динара, као и на име судског паушала износ од 5.000,00 динара, а све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Вишег суда у Смедереву Кж1 бр. 41/23 од 27.03.2023. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА, адвоката Сретена

Ђорђевића и пресуда Основног суда у Смедереву ЗК. бр. 87/2022 од 14.10.2022. године, исправљена решењем од 18.01.2023. године, је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног адвокат Сретен Ђорђевић, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев за заштиту законитости, побијане пресуде укине и списе предмета врати првостепеном суду на поновни поступак и одлучивање или да другостепену пресуду преиначи тако да окривљеног на основу одредбе члана 423. став 1. тачка 1) Законика о кривичном поступку ослободи од оптужбе за извршење кривичног дела угрожавања јавног саобраћаја из члана 289. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, као и да извршење правноснажне пресуде одложи односно прекине.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП), па је на седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП без обавештавања Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је након оцене навода изнетих у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА је неоснован.

У поднетом захтеву за заштиту законитости бранилац окривљеног указује да је побијаним пресудама учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, на тај начин што је окривљени оглашен кривим за кривично дело угрожавања јавног саобраћаја из члана 289. став 3. у вези става 1. Кривичног законика (КЗ) у вези са чланом 112. став 3. тачка 1) и 4) Закона о безбедности саобраћаја на путевима (ЗОБС), иако за ово дело, по изричитој законској одредби, може бити одговорно правно лице, предузетник, односно физичко лице које је наложило утовар или вршило утовар, те како то у конкретном случају није окривљени учинио, исти не може бити кривично одговоран за дело које му је стављено на терет.

Одредбом члана 112. став 3. ЗОБС прописано је да терет на возилу мора да буде смештен и обезбеђен тако да при вожњи остаје у положају постављеном приликом утовара, тако да не угрожава безбедност учесника у саобраћају и не наноси штету путу и објектима на путу (тачка 1.), и да не пада и не расипа се са возила по путу, односно не вуче се по путу (тачка 4.). Одредбом члана 112. став 4. ЗОБС прописано је да правно лице, предузетник, односно физичко лице, које наложи вршење утовара или врши утовар дужно је да приликом утовара робе води рачуна о поштовању одредби овог члана.

Имајући у виду наведене одредбе и околности под којима се предметни догађај одиграо, правилан је закључак другостепеног суда да цитирана одредба не искључује одговорност возача. Стоји чињеница да се примењена одредба бланкетног карактера односи на правно лице, предузетника односно физичко лице које наложи вршење утовара или врши утовар, међутим и по налажењу овог суда правилан је закључак другостепеног суда да је ову одредбу потребно шире тумачити, посебно имајући у виду

Правилник о начину смештаја терета, његовог обезбеђења и означавања. У поменутом Правилнику у члану 1. став 1. између осталог прописано је да пре утовара терета у возило потребно је проверити да ли су платформа за утовар, каросерија и опрема за обезбеђивање терета у исправном и употребљивом стању, а терет мора бити обезбеђен тако да не може да се одгура, претумба, помери или испадне са возила услед труцкања или превртања возила, да опрема за обезбеђивање терета треба да одговара условима на путу, тј. мора да буде у стању да издржи евентуална нагла кочења, нагла скретања да би се избегла препрека на путу, лоше путеве, лоше временске услове итд. Током превоза терета потребно је редовно проверавати да ли је он обезбеђен, први пут након неколико километара пређеног пута на месту где је безбедно заустављање, као и после сваког наглог кочења или друге ванредне ситуације у вожњи, дакле ради се о обавези возача која је изричито прописана Правилником чије непоштовање од стране окривљеног као возача је довело до испадања терета током вожње и настанка саобраћајне незгоде.

Самим тим, имајући у виду напред изнето, радњама описаним у изреци првостепене пресуде окривљени је извршио кривично дело угрожавања јавног саобраћаја из члана 289. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, а супротни наводи браниоца изнети у захтеву за заштиту законитости оцењени су као неосновани.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник
Марија Рибарић, с.р.**

**Председник већа – судија
Бата Цветковић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**